

MUINSUSKAITSEAMET

Saaremaa Vallavalitsus

Teie 20.03.2024 nr 5-2/1614-1

Meie 09.05.2024 nr 5.1-17.5/512-1

Muinsuskaitseameti seisukoht Leedri külas Kajuaia detailplaneeringu eskiislahendusele

Esitasite teate Leedri külas Kajuaia detailplaneeringu eskiislahenduse avaliku väljapaneku ja arvamuse andmise kohta. Kajuaia detailplaneering algatati Saaremaa Vallavolikogu 31.08.2023 otsusega nr 1-3/60.

Planeeringuala suurusega ca 0,85 ha hõlmab Leedri külas Kajuaia katastriüksust (katastritunnus 43301:001:0861). Detailplaneeringu eesmärk on katastriüksuse jagamine kaheks ja uutele kruntidele ehitusõiguse seadmine elamu ja abihoonete rajamiseks ning selleks Lümända valla üldplaneeringu muutmine krundi miinimumsuuruse osas. Lümända valla üldplaneeringuga on määratud krundi miinimumsuuseks 0,5 ha, planeeringus on kruntide suurused 2645 m² ja 5818 m². Tegemist on üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, mille koostamisele kohaldatakse üldplaneeringu koostamisele ettenähtud menetlust.

Leedri küla teedevõrk ja piirdeaiad on ehitismälestis reg-nr 27284. Detailplaneeringuala asub mälestisel ja selle kaitsevööndis. Mälestiste kaitsmisel lähtutakse ettevaatuspõhimõttest, mille kohaselt peavad mälestisele suunatud tegevused vähendama mälestiste hävimise ohtu ning toetama väärtuste säilimist (MuKS § 3 lg 4).

Detailplaneeringuga on näidatud olemasolevad kiviaiad. Olemasolevatele kiviaedadele lisaks kavandada kiviaedade taastamine ja täiendamine ning väravad vastavalt muinsuskaitse eritingimustele ja Maa-ameti reljeefikaardile.

Detailplaneeringuga on kavandatud Krunt 2 elektriliitumiskilp vaadetes domineerivalt. Paigutada elektriliitumiskilp olemasoleva või taastatava kiviaia vahetusse lähedusse, kiviaed kilbi taustaks.

Detailplaneeringuga on kavandatud veevõtukoht 4400006 Vanakopli tänak kinnistul (43301:001:0834) asuva külatanuma kolmnurksele väljakule. Muinsuskaitseamet on seisukohal, et mälestisele ja selle kaitsevööndisse tuletõrje veevõtukohta ja -hoidla rajamise lahendus peab tagama mälestise väärtuste (ajalooline teedevõrk - looklevad külatanumad koos kolmnurksete väljakutega tanumate ristumiskohtades - ja piirdeaiad) säilimise ning ei tohi jääda ajaloolises keskkonnas domineerima. Külatanuma kolmnurksele väljakule on võimalik rajada tuletõrje veevõtukoht täielikult maa-alusena, kattes selle betoonplaadiga ja haljastades muruga. Erandjuhul on lubatud veevõtukoht rajada vähesel määral (ca 50 cm) maapealsena, kuid sellel juhul peavad maapealse osa hulka olema arvestatud nii mahuti kui ka seda katvad kihid. Selle lahenduse puhul on vajalik kolmnurkse väljaku vertikaalplaneeringuga kavandada tuletõrje veevõtukoht laugeks teede vaheliseks põndakuks. Kuivhüdrandi asukoht ja märgistus kavandada väljaku suhtes nii, et need poleks vaadetes domineerivad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liis Koppel
Saaremaa nõunik
53089199, liis.koppel@muinsuskaitseamet.ee